

Дружество за касови услуги АД

ОБЩИ УСЛОВИЯ

ЗА ОБСЛУЖВАНЕ НА КЛИЕНТИ НА ДКУ АД

(приети с Решение № 157/01.11.2010 г., изменени и допълнени с Решение № 188/19.09.2011 г., Решение № 206/07.02.2012 г., Решение № 295/09.02.2015 г. , Решение № 377/14.05.2018 г. Решение № 468/08.09.2021 г. на Съвета на директорите на ДКУ АД – в сила от 01.10.2021 г., Решение № 595/30.10.2025 г. в сила от 01.11.2025 г.)

СОФИЯ, 2025 Г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ	3
II. ПРИЕМАНЕ НА БАНКНОТИ И РАЗМЕННИ МОНЕТИ.....	8
III. ТЕГЛЕНЕ НА БЪЛГАРСКИ БАНКНОТИ И РАЗМЕННИ МОНЕТИ	9
IIIA. ТЕГЛЕНЕ НА ЕВРОБАНКНОТИ, ЕВРОМОНЕТИ И СТАРТОВИ КОМПЛЕКТИ С ЕВРОМОНЕТИ.....	11
IV. УСТАНОВЯВАНЕ НА ФАКТИЧЕСКАТА СТОЙНОСТ НА БАНКНОТИ И РАЗМЕННИ МОНЕТИ	12
V. УСТАНОВЯВАНЕ НА НАЛИЧНОСТ И ПЪЛНЕНЕ НА АТМ КАСЕТИ.....	13
VI. УРЕЖДАНЕ НА РАЗЛИЧИЯ МЕЖДУ ФАКТИЧЕСКИ УСТАНОВЕНАТА И ОБЯВЕНАТА СТОЙНОСТ НА БАНКНОТИ И РАЗМЕННИ МОНЕТИ	15
VII. ПРИЕМАНЕ/ПРЕДАВАНЕ НА ЦЕННИ ПРАТКИ ЗА/ОТ СЪХРАНЕНИЕ БЕЗ ОБРАБОТКА	16
VIII. ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ НА ПРЕДЛАГАНИТЕ УСЛУГИ	17
IX. ЗАПЛАЩАНЕ НА ИЗВЪРШЕНИТЕ УСЛУГИ.....	18
X. УРЕЖДАНЕ НА ОТНОШЕНИЯ ПРИ НАСТЪПИЛИ ВРЕДИ	18
XI. ОБЩИ ПОНЯТИЯ	19
СТАНДАРТ.....	20
ЗА ОПАКОВАНЕ И ОФОРМЯНЕ НА ЦЕННИ ПРАТКИ.....	20

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1.(1) Тези общи условия определят реда и условията за обслужване на клиенти на Дружество за касови услуги АД (ДКУ) във връзка с:

1. Приемане (вносяне) на български банкноти и монети по обявена стойност за обработката им по стандартите на Наредба № 18 на БНБ за контрол върху качеството на банкнотите и монетите в налично-паричното обръщение;

2. Теглене по заявка на български банкноти и монети по обявена стойност;

3. Приемане на ценни пратки (ЦП) с чуждестранни банкноти и монети по обявена стойност за обработка, съхранение и предаване по обявена стойност по заявка на клиента-собственик;

4. Услуги по мониторинг и управление на терминални АТМ устройства;

5. Приемане на ценни пратки със или без обявена стойност за съхранение, без обработката им и предаването им по заявка на клиента-собственик;

6. Изисквания за оформяне на ценна пратка – „Стандарт за опаковане и оформяне на ценни пратки” (Приложение 1);

7. Допускане до дебаркадер;

8. Установяване на фактическата стойност на приети за обработка ценни пратки с банкноти и разменни монети в лева и чуждестранна валута;

9. Уреждане на различия между фактически установена и обявена стойност в ценни пратки с банкноти и разменни монети в лева и чуждестранна валута;

10. Обслужване на парични потоци на клиенти - юридически и физически лица, по сметки в банки;

11. Координиране на транспортните маршрути на инкасо компании при извършване на съвместна дейност по обслужване на клиенти на ДКУ.

12. (Изм. с Решение № 295/09.02.2015 г. на СД на ДКУ) Съхранение на ценни пратки чрез депозитна система нощен трезор.

13. (Изм. с Решение № 295/09.02.2015 г. на СД на ДКУ) Събиране на такси от клиенти по изискванията на тези Общи условия.

14. (Изм. с Решение № 295/09.02.2015 г. на СД на ДКУ) Водене на електронен **”Регистър на ценни пратки”** в информационната система (ИС) на ДКУ, с минимум задължителни реквизити:

- Уникален номер;
- Дата на приемане/предаване;
- Час на въвеждане в ИС на ДКУ;
- Наименование на клиента;
- Вид валута и стойност на ценната пратка (този реквизит не е задължителен за ценни пратки приети в ДКУ за съхранение без обработка);

15. (нов Решение № 595/30.10.2025 г. в сила от 01.11.2025 г.) Теглене на ценни пратки с евробанкноти, евромонети и стартови комплекти с евромонети от банки, сключили договор с Българската народна банка (БНБ) за първоначално зареждане по реда на Наредба № 46 на БНБ от 31 юли 2025 г. за първоначално зареждане и подзареждане с евробанкноти, евромонети и стартови комплекти с евромонети (Наредба № 46).

(2) (изм. с Решение № 595/30.10.2025 г. в сила от 01.11.2025 г.) Приемането, обработката и тегленето на ценни пратки се извършва само от името и за сметка на клиентите на ДКУ – юридически и физически лица. Тегленето на ценни пратки, съдържащи евробанкноти, евромонети и стартови комплекти с евромонети, се извършва съгласно Наредба № 46 и настоящите общи условия, от името и за сметка на банки, които са сключили договор с БНБ за първоначално зареждане по реда, определен в Наредба № 46.

(3) Проверката, зареждането и мониторинга на АТМ устройства се извършва само от името и за сметка на банката, техен собственик.

Чл. 2. (1) Взаимоотношенията между ДКУ и банките клиенти по чл. 1, ал. 1, т.т. 3, 4 и 5, се уреждат с отделни договори.

(2) (Изм. с Решение № 295/09.02.2015 г. на СД на ДКУ) Взаимоотношенията между клиентите небанкови институции и ДКУ се уреждат с отделни договори.

(3) Взаимоотношенията между банките, клиенти на ДКУ и техните клиенти се уреждат с отделни договори помежду им.

(4) Взаимоотношенията между ДКУ и клиенти, ползващи услугите по чл. 1, ал. 1, т.т. 10, 11 и 12 се уреждат с отделни договори.

(5) (нова, Решение № 595/30.10.2025 г. в сила от 01.11.2025 г.) Взаимоотношенията между ДКУ и банките, сключили договор с БНБ за първоначално зареждане по реда на Наредба № 46, се уреждат от настоящите общи условия.

Чл. 3. (1) (Изм. с Решение № 188/19.09.2011 г. на СД на ДКУ) Приемане (вносяне) на ценна пратка в ДКУ се извършва от лице (наричано по-нататък „вносител“), на което е разрешен достъп до дебаркадер на ТП на ДКУ по реда, установен в чл. 13 и следващите от тези Общи условия.

(2) (Изм. с Решение № 188/19.09.2011 г. на СД на ДКУ) Предаване (теглене) на ценната пратка от ДКУ се извършва от лице (наричано по-нататък „пълномощник на клиента“), упълномощено от лицето/та, които официално представляват клиента на ДКУ, с нотариално заверено изрично пълномощно за представляване.

(3) Пълномощното е валидно при условие, че съдържа: трите имена на пълномощника на клиента; ЕГН; номер на документа за самоличност; дата на издаване на документа за самоличност; от кого е издаден; ясно и изчерпателно описание на обхвата на предоставените права, с които лицето е упълномощено от името и за сметка на клиента да извършва действия, които го задължават пред трети лица на територията на страната; срок на действие на пълномощното и подпис на законните представители на клиента.

(4) Пълномощник на клиента може да бъде доставчик на услуги, по смисъла на Наредба № 18 на БНБ, на който клиентът е предоставил правата и задълженията за извършване на дейности и операции с банкноти и монети от негово име и за негова сметка.

(5) (Изм. с Решение № 295/09.02.2015 г. на СД на ДКУ) Когато клиентът, въз основа на сключен договор, е предоставил, по изложения по-горе ред, на доставчик на услуги правата и задълженията за извършване на дейности и операции с банкноти и монети от негово име и за негова сметка, клиентът или доставчикът на услуги, въз основа на изрично дадени за това правомощия, задължително предоставя на ДКУ заверени от упълномощителя копия от пълномощното с надпис „вярно с оригинала“, положен подпис и мокър печат.

(6) Когато клиент, въз основа на сключен договор, е предоставил на доставчик на услуги правата и задълженията за извършване на дейности и операции с банкноти и монети от негово име и за негова сметка, клиентът официално уведомява ДКУ за това, като заедно с уведомлението предоставя заверено копие/извадка от този договор, без неговата финансова част.

(7) (Изм. с Решение № 377/14.05.2018 г. на СД на ДКУ) Клиентът и/или упълномощеното от него лице, при изрично дадени за това правомощия, следва да уведоми незабавно писмено ДКУ за настъпилите промени в пълномощията на пълномощниците си. Всички промени в пълномощията на пълномощниците на клиента, оттегляне на пълномощията или други промени имат действие по отношение на ДКУ от датата, на която е получено писменото уведомление за това в централно управление на ДКУ, чрез: хартиен носител, магнитен носител или по електронна поща, подписана и криптирана с квалифициран електронен подпис, издаден от доставчик на удостоверителни услуги. За дата на получаване на уведомлението се счита датата на входящия номер, поставен при получаването му в ДКУ.

(8) (Изм. с Решение № 377/14.05.2018 г. на СД на ДКУ) Клиентът и/или упълномощеното от него лице, при изрично дадени за това правомощия, трябва да уведоми писмено ДКУ за

промени в правния си статут, лицата, които го представляват, наименованието, седалището и адреса си на управление. Всички промени имат действие за ДКУ от датата, на която е получено писменото уведомление. За дата на получаване на уведомлението се счита датата на входящия номер, поставен при получаването му в ДКУ чрез: хартиен носител, магнитен носител или по електронна поща, подписана и криптирана с квалифициран електронен подпис, издаден от доставчик на удостоверителни услуги.

(9) Разпоредбите по предходните две алинеи се прилагат и в случаите, когато промените са били регистрирани в публичен регистър.

(10) Клиентът носи отговорност за всички вреди, които са пряка и непосредствена последица от обстоятелството, че ДКУ не е било надлежно и своевременно уведомено за настъпили промени в пълномощията, включително и за всички вреди, настъпили по вина на упълномощеното от него лице/а.

(11) (Изм. с Решение № 377/14.05.2018 г. на СД на ДКУ) Клиентът и/или упълномощеното от него лице, при изрично дадени за това правомощията гарантират, че личните данни, които се получават в ДКУ в изпълнение на настоящите Общи условия, са дадени при спазване на приложимите нормативни актове, като субектът на данните е запознат с правата, които има по Общия регламент 679/2016 за защита на личните данни.

(12) (Изм. с Решение № 377/14.05.2018 г. на СД на ДКУ) ДКУ като администратор на лични данни обработва лични данни по настоящите Общи условия, в съответствие с принципите на защита на личните данни, залегнали в приложимите нормативни актове.

Чл. 4. (1) Клиентът е длъжен да изисква от доставчика на услуги да спазва изискванията на тези Общи условия, като това се предвиди изрично в сключения между тях договор. Той е задължен да предостави на доставчика на услуги копие от тези Общи условия, които са неразделна част от договора между тях.

(2) При сключване на договора с ДКУ АД клиентът представя официално уведомление на ДКУ за това, че са спазени изискванията на предходната алинея.

Чл. 5. Приеманите и теглените банкноти и разменни монети трябва да са опаковани в стандартни типове опаковки и в количество, съгласно изискванията от тези общи условия.

Чл. 6. (1). За всяка предлагана от ДКУ услуга, съгласно сключения договор за обслужване, клиентът подава електронна заявка.

(2) Когато заявката не може да се предаде по електронен път в ДКУ, тя се подава на хартиен носител адресирана до централно управление на ДКУ и подписана от лицата, упълномощени да представляват клиента, или по изключение по факс или електронна поща, при спазване изискванията на чл. 7, ал. 3.

Чл. 7. (1) Заявките за теглене клиентите подават предварително, но не по-късно от 15.00 часа на работния ден, в който ще се осъществи транзакцията и ще бъде получена ценната пратка.

(2) Заявки получени след горния срок се изпълняват при възможност и се таксуват допълнително като „Експресна заявка”.

1. Когато експресната заявка се изпълнява в същия работен ден, клиентът се уведомява изрично до 30 минути след получаването на заявката.
2. Изпълнена в същия работен ден експресна заявка се таксува като такава по Тарифата за таксите, които ДКУ прилага в дейността си.
3. (Изм. с Решение № 295/09.02.2015 г. на СД на ДКУ) При невъзможност за изпълнение в същия работен ден, експресната заявка се изпълнява на следващия работен ден и се таксува по реда на обикновените заявки.

(3) Всяка заявка подавана от клиент съдържа следните реквизити:

- Уникален клиентски номер на заявката;
- Териториално поделение на ДКУ, изпълнител на заявката;
- Идентификация на клиента заявител;
- Обща сума на заявката;
- Валута на заявката;

- Тип на заявката, който определя средствата на клиента, от които да бъде изпълнена ценната пратка – от средства в БНБ, от собствени средства, от средства за съхранение и др. специални, всичките описани в стандарта за електронен обмен с ДКУ;
- Идентификация на клиента получател;
- Купюрен строеж за изпълнение на заявената сума;
- Дата за експедиране на заявените ценни пратки (ЗЦП) от Дружеството.

(4) Всяка заявка, подавана от клиент може да съдържа и други реквизити, които са определени в „Стандарт за електронен обмен“ с ДКУ. Копие от стандарта се предоставя на съответния клиент след подписване на договора с ДКУ. Десет дена преди въвеждане в експлоатация на промени в „Стандарта за електронен обмен“, клиентът се уведомява писмено.

(5) (изм. с Решение № 595/30.10.2025 г. в сила от 01.11.2025 г.) На заявените за теглене ценни пратки, с изключение на тези по чл. 26а, се присвоява референтен номер от системата на ДКУ и се съобщава по електронен път на клиента. Референтният номер има следната структура:

Датата на вальора- ггммдд /аааааа/

- БАЕ кода на клиента, респ. на подразделението му

И следните специфични символи:

а/ за вида на транзакцията /услугата/” 1 – „приемане;” 2 -”теглене”, 3 - ”установяване на вал. наличност”, 4 -”ревизия и зареждане на касети за АТМ”, 5 -”съхранение на ценна пратка”.

б/ териториално поделение на ДКУ: 01-Пловдив, 02-Варна, 03-Плевен, 04-Бургас, 08-София-Овча купел;

Чл. 8. (1) След внасяне от ДКУ в БНБ на ценните пратки с български банкноти и разменни монети на банка-клиент, БНБ превежда обявената им стойност по сетълмент сметката на съответната банка веднага, преди същите да са обработени.

(2) След проверка съдържанието на приетите в ДКУ касети за АТМ, установените банкноти се внасят в БНБ, ако не е договорено друго. След внасянето им БНБ веднага превежда тяхната стойност в сетълмент сметката на съответната банка.

(3) Преди теглене на български банкноти и разменни монети от сетълмент сметката на банката-клиент в БНБ, банката превежда в полза на БНБ стойността на заявените за изтегляне български банкноти и разменни монети, вкл. банкнотите за АТМ касети.

Чл. 9. (1) При приемане в ДКУ на ценни пратки с български банкноти и монети, включително АТМ касети, които остават в собственост на клиента и не се внасят в БНБ (собствени средства) ДКУ отразява приетите ценни пратки в своята информационна система със сумата на обявената стойност и подава информация в електронен вид до информационната система на клиента.

(2) При теглене на собствени средства в български банкноти и разменни монети, включително за АТМ касети, съхранявани в ДКУ, сумата на заявките за теглене не може да надвишава наличността на клиента при съответното териториално поделение на ДКУ. ДКУ отразява предадените ценни пратки в информационната си система със стойността на заявката и подава информация в електронен вид до информационната система на клиента.

(3) При приемане в ДКУ на ценни пратки с чуждестранна валута от клиент, ДКУ регистрира получената валута в своята информационна система и отразява сумата по вид валута веднага, преди да са обработени ценните пратки.

(4) При предаване на ценни пратки с чуждестранна валута на клиент, ДКУ отразява в своята информационна система предадената валута по вид и стойност на заявената валута.

Чл. 10. (1) (изм. с Решение № 595/30.10.2025 г. в сила от 01.11.2025 г.) За констатиращи различия между фактическата и обявената стойност във внесена ценна пратка с български банкноти и монети на банка-клиент в БНБ, ДКУ съставя акт за различие и го предава на БНБ.

БНБ превежда сумата по акта за различие или я удържа по/от своята сетълмент сметка в/от сетълмент сметката на съответната банка.

(2) Банката дава изричното си съгласие за служебно изпълнение на действията по чл. 10, ал. 1.

Чл. 11. За констатирани различия между фактическата и обявената стойност във внесена ценна пратка с банкноти и монети, собственост на клиента, ДКУ съставя акт за различие и със стойността на различието се коригира наличността на клиента в ИС на ДКУ, като информация за това се подава към информационната система на клиента.

Чл. 12. (1) (изм. с Решение № 595/30.10.2025 г. в сила от 01.11.2025 г.) Установена от ДКУ в ценна пратка българска банкнота или разменна монета, която поражда съмнение, че е неистинска или преправена, се счита за дефицит. Такава банкнота или монета се изпраща за експертиза в БНБ, като пощенските и/или куриерските разходи са за сметка на клиента, в чиято ценна пратка е намерена банкнотата или монетата.

(2) (Изм. с Решение № 206/07.02.2012 г. на СД на ДКУ) Установена от ДКУ в ценна пратка българска банкнота, чиято стойност не може да бъде определена при установяване фактическата стойност на ценната пратка, тъй като изисква използване на специализирани средства и способности, се счита за дефицит. Такава банкнота или монета се изпраща за оценка в БНБ, като пощенските разходи са за сметка на клиента, в чиято ценна пратка е намерена банкнотата или монетата.

(3) (Изм. с Решение № 206/07.02.2012 г. на СД на ДКУ) Български банкноти, приети в ДКУ от клиент, различен от банка, повредени в резултат на активирани средства против кражба и съпроводени от документите, които се изискват по Наредба № 18, се считат за дефицит и се изпращат за отложена замяна в БНБ. В случай, че за повредените банкноти не са налични документите, които се изискват по Наредба № 18, същите се считат за дефицит, задържат се и се предават в БНБ по указания в Наредбата ред.

(4) (Изм. с Решение № 206/07.02.2012 г. на СД на ДКУ) Български банкноти, приети в ДКУ от поделение на банка, които са повредени в резултат на активирани средства против кражба, се считат за дефицит. Такива банкноти се връщат на банката собственик на парите с протокол, опаковани в инкасов плик.

(5) Установена от ДКУ в ценна пратка на клиент повредена чуждестранна банкнота или монета се счита за дефицит и се връща на клиента.

(6) Установена от ДКУ в ценна пратка на клиент чуждестранна банкнота, която поражда съмнение, че е неистинска или преправена, се счита за дефицит и се изпраща за експертиза в БНБ. Пощенските разходи са за сметка на клиента, в чиято ценна пратка е намерена банкнотата или монетата.

(7) (Изм. с Решение № 206/07.02.2012 г. на СД на ДКУ) За случаите по чл. 12, ал. 1 до ал. 6 ДКУ прилага предвидените процедури по Наредба № 18 на БНБ, за което клиентът дава изричното си съгласие в Договора между страните.

Чл. 13. (1) (Изм. с Решение № 188/19.09.2011 г. на СД на ДКУ, изм. с Решение № 377/14.05.2018 г. на СД на ДКУ) За осигуряване на достъп до дебаркадерите на териториалните поделения на ДКУ, клиентът или доставчикът на услуга по смисъла на чл. 3, ал. 5, при изрично дадени за това правомощия, представя в централно управление на ДКУ писмено искане за това: чрез хартиен носител; магнитен носител или по електронна поща, подписана и криптирана с квалифициран електронен подпис, издаден от доставчик на удостоверителни услуги, съдържащо следната информация както следва:

1. списък с трите имена, ЕГН и актуални снимки на пълномощниците си и на лицата, оправомощени да охраняват и транспортират ценните пратки, като ДКУ може да поиска допълнителни данни за лицата, когато тяхното обработване е необходимо за целите на легитимните интереси на ДКУ;
2. списък на автомобилите за превоз на ценни пратки, в които се посочва марка, модел, цвят, фирмено обозначение и регистрационен номер;

(2) Информацията за лицата и автомобилите по ал. 1, т. 1 и т. 2 се конкретизира за всяко едно от териториалните поделения на ДКУ в страната;

(3) Клиентът или доставчикът на услуга по ал. 1 е отговорен за своевременното предоставяне на информацията по ал. 1, както и за своевременно актуализиране на информацията по ал. 1, в случай на настъпили промени.

(4) Клиентът или доставчикът на услуга по ал. 1 носи отговорност за негативните последици, в т.ч. и за вреди, които са пряка и непосредствена последица от обстоятелството, че ДКУ не е било надлежно и своевременно уведомено за настъпили промени в данните и обстоятелствата, декларирани в списъците, посочени в ал. 1, т. 1 и т. 2.

(5) (Изм. с Решение № 377/14.05.2018 г. на СД на ДКУ) При предоставяне и администриране на данните по настоящия член, страните се ръководят и спазват чл. 3, ал. 11 и ал. 12 от настоящите Общи условия.

Чл. 14. (1) (Изм. с Решение № 188/19.09.2011 г. на СД на ДКУ, изм. с Решение № 295/09.02.2015 г. на СД на ДКУ) На основание предоставената информация по чл. 13, ал. 1 и ал. 2 ДКУ създава и администрира централизирана база данни и осигурява достъп до дебаркадер на:

1. вносителите и/или пълномощниците на клиент на ДКУ;
2. лицата, оправомощени да охраняват и транспортират ценни пратки на клиента;
3. автомобилите за превоз на ценни пратки на клиента.

(2) Достъпът до дебаркадер е валиден само за тези териториални поделения на ДКУ, които са конкретизирани в съответствие с чл. 13, ал. 2.

Чл. 15. (1) (Изм. с Решение № 295/09.02.2015 г. на СД на ДКУ) Допускането до дебаркадер на поделение на ДКУ за всеки конкретен случай става, след като лицата, отговарящи за пропускателния режим на ДКУ установят съответствие на данните от информацията, предоставена по чл. 13, ал. 1 и ал. 2 и базата данни по чл. 14, ал. 1 и ал. 2 и извършат необходимата проверка на автомобила в санитарната зона пред транспортния вход на дебаркадера.

(2) При необходимост, допускането на лицата по чл. 13 до дебаркадерите на ДКУ се извършва по предварително съгласуван със заинтересованите страни график.

(3) (Изм. с Решение № 188/19.09.2011 г. на СД на ДКУ, изм. с Решение № 295/09.02.2015 г. на СД на ДКУ) Обслужването на допуснати до дебаркадер вносители и/или пълномощници на клиента се извършва, както следва:

- при приемане (вносяне) на ценни пратки в ДКУ служителите на дебаркадер установят съответствие на подписа на вносителя от личната му карта, с този във вноския документ;
- при предаване (теглене) на ценни пратки от ДКУ служителите на дебаркадер установяват съответствие на данните от личната карта на упълномощеното лице и данните от представените пълномощни, чрез централизираната база данни в информационната система на ДКУ.

Чл. 16. ДКУ има право да откаже разрешение за достъп до дебаркадер или едностранно да отнеме правото на издаден вече достъп на лица и автомобили, за които има данни, че не отговарят на установените в Дружеството изисквания за надеждност.

II. ПРИЕМАНЕ НА БАНКНОТИ И РАЗМЕННИ МОНЕТИ

(изм. с Решение № 595/30.10.2025 г. в сила от 01.11.2025 г.)

Чл. 17. (1) (Изм. с Решение № 188/19.09.2011 г. на СД на ДКУ) Опаковането и оформянето на банкноти и разменни монети, които се приемат в ДКУ се извършва съгласно Стандарта за опаковане и оформяне на ценни пратки /Приложение № 1 към Общи условия за обслужване на клиенти на ДКУ/.

(2) Изключение от стандарта за опаковане и оформяне на ценни пратки се допуска, когато това е уредено с подписания договор между ДКУ и клиента.

Чл. 18. Всяка оформена от клиента ценна пратка трябва да е придружена от вносен документ (вносна бележка, приемно-предавателен протокол (опис), акт за внасяне и др.

Чл. 19. (1) (Изм. с Решение № 188/19.09.2011 г. на СД на ДКУ) Приемащият служител от ДКУ отказва приемането на ценната пратка в случай на:

1. Неспазване на изискванията на Стандарта за опаковане и оформяне на ценни пратки;
2. Неправилно, непълно, неясно и/или нечетливо изготвен документ за внасяне, както и наличие на задрасквания, удебелявания, изтривания, дописвания и корекции в тях;
3. Несъответствие между сумата от документа за внасяне и общата сума от етикета на ценната пратка;
4. Некоректно попълнен етикет на опаковка от ценна пратка;
5. Несъответствие между сумата от документа за внасяне и сбора от сумите на всички етикети от опаковките, съставлящи ценната пратка;
6. (Отм. с Решение № 295/09.02.2015 г. на СД на ДКУ);
7. Установяване на нарушения в състоянието на опаковката - цялост, залепване, прошиване, запечатване, пломбиране и следи от въздействия, пораждащи съмнения за посегателство;
8. Нарушена цялост на АТМ касета, пломба за еднократна употреба и следи от посегателство.
9. Неясен отпечатък на оловната пломба на опаковката.

(2) Отказът по ал. 1 се документира от служителя на ДКУ чрез съставяне на констативен протокол, в който се посочват причините за отказа (Приложение № 2).

(3) (Изм. с Решение № 188/19.09.2011 г. на СД на ДКУ) Констативният протокол се съставя в два екземпляра и се подписва от служителя на ДКУ и вносителя.

(4) (Изм. с Решение № 188/19.09.2011 г. и Решение № 468/08.09.2021 г. на СД на ДКУ) Неприетата ценна пратка:

- а. Не се приема от ДКУ и остава в отговорност на клиента или вносителя;
1. При изразено желание от вносителя и изрично разпореждане на клиента, собственик на ценната пратка, нередовните опаковки се преопаковат в опаковки на ДКУ, като адресният етикет на опаковката се попълва и подписва от вносителя. Ценната пратка се приема в новата опаковка, като в документа за внасяне изрично се отразява, че ценната пратка е преопакована от вносителя.
2. (Отм. с Решение № 468/08.09.2021 г. на СД на ДКУ);
3. (Отм. с Решение № 468/08.09.2021 г. на СД на ДКУ);

Чл. 20. (1) (Изм. с Решение № 188/19.09.2011 г. на СД на ДКУ) Приемането на ценна пратка в ДКУ се удостоверява с подписи върху документа за внасяне от служителя на ДКУ, приел ценната пратка и от вносителя, предал ценната пратка.

(2) (Изм. с Решение № 188/19.09.2011 г. на СД на ДКУ) Един екземпляр от документа за внасяне, придружен с описа на ценната пратка се задържа от служителя на ДКУ, а вторият екземпляр се връща на вносителя, предал ценната пратка.

(3) Приемане на ценни пратки с чуждестранни банкноти или монети по обявена стойност за обработка, съхранение и предаване по обявена стойност, по заявка на клиент-собственик, се осъществява по реда, описан в ал. 1 и ал. 2 на настоящия член и Договора сключен между ДКУ и клиента.

III. ТЕГЛЕНЕ НА БЪЛГАРСКИ БАНКНОТИ И РАЗМЕННИ МОНЕТИ

Чл. 21. (1) За всяка заявка за теглене ДКУ оформя една ценна пратка с нови и/или годни банкноти и разменни монети, получени от трезора на БНБ или собственост на клиента.

(2) ДКУ може да не оформи ценна пратка с български банкноти или разменни монети съобразно купюрния строеж, посочен в заявката за теглене.

1. При прилагане на чл. 21, ал. 2, ДКУ уведомява клиента по електронен път;
2. При отказ от страна на клиента поради неизпълнение на заявката с посоченото от него разпределение, клиентът уведомява ДКУ по електронен път;
3. Отказът по чл. 21, ал.2, т.2 не се таксува по Тарифата за таксите, които ДКУ прилага в дейността си като „отказ от заявка“.

(3) За ценната пратка се изготвя опис, в който се посочва адресат, уникален номер на ценната пратка, брой опаковки, брой банкноти и разменни монети по вид валута, купюри, стойност по купюри и обща стойност.

(4) За изготвените по заявки на клиента ценни пратки ДКУ съставя документ за теглене (експедиционен лист).

Чл. 22. (1) ДКУ пристъпва към изпълнение на заявка за теглене от БНБ след получаване на информация от БНБ, че съответната банка е превела стойността на заявените български банкноти и/или разменни монети от своята сетълмент сметка, по сметка на БНБ.

(2) ДКУ пристъпва към изпълнение на заявка за теглене от клиент, след като се потвърди в информационната система на ДКУ, че същият разполага с необходимите банкноти и монети в трезорите на ДКУ в съответното териториално поделение.

Чл. 23. Пълномощникът на клиента, който приема ценната пратка, отказва приемането ѝ в случай на:

1. Неправилно, непълно, неясно и/или нечетливо изготвен опис на ценната пратка, както и наличие на задрасквания, удебелявания, изтривания, дописвания и корекции в него;
2. Несъответствие между сумата от документа за теглене и общата стойност на ценната пратка;
3. Несъответствие между данните от етикета на всяка опаковка и на всички опаковки като цяло с данните, посочени в опис на ценната пратка и с данните, посочени в документа за теглене.
4. Установяване на нарушения в състоянието на опаковките - цялост, залепване, прошиване, запечатване и следи от въздействия, пораждащи съмнения за посегателство;
5. Установяване на нарушения на изискванията за попълване на етикета на опаковка.

Чл. 24. Служителят на ДКУ, предаващ ценната пратка отказва нейното предаване в случай на:

- Липса на необходимите пълномощия на пълномощника на клиента, който приема ценната пратка;
- (Изм. с Решение № 295/09.02.2015 г. на СД на ДКУ) Несъответствие между данните и подписа от личната карта на пълномощника на клиента, който приема ценната пратка и данните и подписа му в документа за теглене.

Чл. 25. (1) Отказите по предходните два члена се документират от лицето, отказващо предаването, респективно приемането на ценната пратка, чрез съставяне на констативен протокол, в който се посочва причината за отказа (Приложение № 2).

(2) Констативният протокол се съставя в два екземпляра - по един за страните и се подписва от служителя на ДКУ и от пълномощника на клиента.

Чл. 26. (1) Тегленето се удостоверява с подписи върху двата екземпляра на документа за теглене, положени от служителя на ДКУ, предал ценната пратка и от пълномощника на клиента, приел ценната пратка.

(2) При теглене оправомощеният служител на ДКУ, предал ценната пратка, задържа един екземпляр от документа за теглене, а другия заедно с описа на ценната пратка предава на пълномощника на клиента, приел ценната пратка.

IIIА. ТЕГЛЕНЕ НА ЕВРОБАНКНОТИ, ЕВРОМОНЕТИ И СТАРТОВИ КОМПЛЕКТИ С ЕВРОМОНЕТИ (нов, Решение № 595/30.10.2025 г. в сила от 01.11.2025 г.)

Чл. 26а. (нов, Решение № 595/30.10.2025 г. в сила от 01.11.2025 г.) (1) ДКУ приема заявки от банки, сключили с БНБ договор за първоначално зареждане, за теглене на евробанкноти, евромонети и стартови комплекти с евромонети от териториалните поделения на ДКУ в градовете София, Пловдив, Бургас, Варна и Плевен.

(2) Заявките от банки имат минимално съдържание с посочване на количества за всеки номинал евро, както е посочено по-долу:

1. евробанкноти – за номинали от 5 евро, 10 евро, 20 евро и 50 евро, 100 евро и 200 евро – 1000 броя или кратни на 1000 броя;

2. евромонети – 1 или повече вакуум пакети, всеки съдържащ 10 ролки или торбички с евромонети, опаковани в PVC плик, както следва:

Номинали	Брой монети в ролка или плик	Брой ролки или торбички с монети във вакуум пакет	Брой монети във вакуум пакет	Номинална стойност в евро
2 евро	25	10	250	500.00
1 евро	25	10	250	250.00
50 цента	40	10	400	200.00
20 цента	40	10	400	80.00
10 цента	40	10	400	40.00
5 цента	50	10	500	25.00
2 цента	50	10	500	10.00
1 цент	50	10	500	5.00

3. брой стартови комплекти с евромонети за физически лица – 50 броя или кратни на 50 броя;

4. брой стартови комплекти с евромонети за търговци – 5 броя или кратни на 5 броя.

(3) На всяка заявка се присвоява референтен номер, състоящ се от 16 (шестнадесет) символа със структура YYMMDDBICNPPPSNK, където:

1. YYMMDD е дата на вальора, във формат ггммдд;

2. BICN са първите 4 символа от BIC кода на съответната банка;

3. PPP са 6, 7 и 8 символ от БАЕ код на съответната банка;

4. S е видът на сделката, като за първоначално зареждане с евро е 7;

5. N е поредният номер на трансакцията за деня на банката към БНБ за всеки ден и във всяко касово подразделение на БНБ. Поредният номер започва всеки ден от 1 за всеки вид сделка (S);

6. K е касово подразделение на БНБ, като 1 е Касово подразделение в град Пловдив, 2 е Касово подразделение в град Варна, 3 е Касово подразделение в град Плевен, 4 е Касово подразделение в град Бургас и 8 е Касово подразделение в град София, Овча купел.

(4) Заявки по реда на ал. 1 се приемат от ДКУ най-малко три работни дни преди датата на изпълнението им.

(5) След получаване от ДКУ на заявка от банка по ал. 1, се извършва автоматизирана проверка от БНБ относно нейната допустимост и наличието на предпоставки за нейното изпълнение съгласно договора за първоначално зареждане между БНБ и съответната банка.

(6) В случай че получената заявка от ДКУ по ал. 1 е допустима и следва да бъде изпълнена, БНБ регистрира същата. Ако заявката по реда на ал. 1 не бъде регистрирана, ДКУ се задължава да уведоми банката за нерегистрираната заявка.

Чл. 26б. (нов, Решение № 595/30.10.2025 г. в сила от 01.11.2025 г.) (1) За ценната пратка се изготвя опис, в който се посочва адресат, уникален номер на ценната пратка, брой опаковки, брой банкноти и разменни монети по вид валута, купюри, стойност по купюри и обща стойност.

(2) За изготвените по заявки на клиента ценни пратки ДКУ съставя документ за теглене (експедиционен лист).

(3) ДКУ пристъпва към изпълнение на заявка за теглене от клиент, след като се потвърди в информационната система на ДКУ, че същият разполага с необходимите банкноти и монети в трезорите на ДКУ в съответното териториално поделение.

Чл. 26в. (нов, Решение № 595/30.10.2025 г. в сила от 01.11.2025 г.) Пълномощникът на банката, който приема ценната пратка, отказва приемането ѝ в случай на:

1. Неправилно, непълно, неясно и/или нечетливо изготвен опис на ценната пратка, както и наличие на задрасквания, удебелявания, изтривания, дописвания и корекции в него;
2. Несъответствие между сумата от документа за теглене и общата стойност на ценната пратка;
3. Несъответствие между данните от етикета на всяка опаковка и на всички опаковки като цяло с данните, посочени в опис на ценната пратка и с данните, посочени в документа за теглене.
4. Установяване на нарушения в състоянието на опаковките - цялост, залепване, прошиване, запечатване и следи от въздействия, пораждащи съмнения за посегателство;
5. Установяване на нарушения на изискванията за попълване на етикета на опаковка.

Чл. 26г. (нов, Решение № 595/30.10.2025 г. в сила от 01.11.2025 г.) Служителят на ДКУ, предаващ ценната пратка отказва нейното предаване в случай на:

1. Липса на необходимите пълномощия на пълномощника на клиента, който приема ценната пратка;
2. Несъответствие между данните и подписа от личната карта на пълномощника на клиента, който приема ценната пратка и данните и подписа му в документа за теглене.

Чл. 26д. (нов, Решение № 595/30.10.2025 г. в сила от 01.11.2025 г.) (1) Отказите по предходните два члена се документират от лицето, отказващо предаването, респективно приемането на ценната пратка, чрез съставяне на констативен протокол, в който се посочва причината за отказа (Приложение № 2).

(2) Констативният протокол се съставя в два екземпляра - по един за страните и се подписва от служителя на ДКУ и от пълномощника на клиента.

Чл. 26е. (нов, Решение № 595/30.10.2025 г. в сила от 01.11.2025 г.) (1) Тегленето се удостоверява с подписи върху двата екземпляра на документа за теглене, положени от служителя на ДКУ, предал ценната пратка и от пълномощника на клиента, приел ценната пратка.

(2) При теглене оправомощеният служител на ДКУ, предал ценната пратка, задържа един екземпляр от документа за теглене, а другия заедно с опис на ценната пратка предава на пълномощника на клиента, приел ценната пратка.

IV. УСТАНОВЯВАНЕ НА ФАКТИЧЕСКАТА СТОЙНОСТ НА БАНКНОТИ И РАЗМЕННИ МОНЕТИ

Чл. 27. Установяване на фактическа стойност на банкноти и разменни монети в ценни пратки на клиенти, приети по обявена стойност се извършва от лица, определени с писмена заповед на ръководителя на съответното териториално поделение на ДКУ.

Чл. 28. (1) ДКУ установява фактическата стойност на ценна пратка с български банкноти или разменни монети, приемани за обработка от подразделения на банки-клиенти в срок до 20 (двадесет) работни дни от датата на приемането им, а при изрична договореност и в по-кратки срокове.

(2) ДКУ установява фактическата стойност на ценна пратка, съдържаща чуждестранни банкноти и монети в срок до 2 (два) работни дни от датата на приемането на ценната пратка.

(3) ДКУ установява фактическата стойност на ценна пратка с български банкноти или разменни монети получени от клиенти, различни от подразделения на банки, в срок до 5 (пет) работни дни от датата на приемането, а при изрична договореност в по-кратки срокове.

(4) ДКУ установява фактическата стойност на върнатите касети от АТМ до края на следващия работен ден след приемането на касетите.

(5) ДКУ установява фактическата стойност на ценна пратка без присъствие на клиента или на негов представител.

(6) (Изм. с Решение № 377/14.05.2018 г. на СД на ДКУ) По писмено искане на клиента при установяване на фактическата стойност на ценна пратка в ДКУ, може да присъстват представители на клиента. За осигуряване на достъп на тези лица до касов сектор на териториално подразделение на ДКУ, клиентът предоставя по реда на чл. 13, ал. 1 необходимите данни по чл. 13, ал. 1, т. 1, с изключение на актуални снимки.

(7) (Изм. с Решение № 377/14.05.2018 г. на СД на ДКУ) По писмено искане на клиент негов/и представител/и могат да се запознаят в ДКУ с архив от записите на камерите от затворената телевизионна система за технологично наблюдение, контролиращи пътя на конкретна ценна пратка за времето на отговорност на ДКУ. Архивът на записите на изображенията от камерите за технологично видеонаблюдение се съхранява два месеца.

(8) (Изм. с Решение № 377/14.05.2018 г. на СД на ДКУ) При предоставяне и администриране на данните по предходните ал. 6 и ал. 7, страните се ръководят и спазват чл. 3, ал. 11 и ал. 12 от настоящите Общи условия.

Чл. 29. (1) Клиентът установява фактическата стойност на изготвена от ДКУ ценна пратка до три работни дни от датата на приемането ѝ.

(2) Клиентът установява фактическата стойност на получената ценна пратка без присъствие на представители на ДКУ.

(3) По писмено искане на ДКУ клиентът може да установява фактическата стойност на ценната пратка в присъствието на упълномощени представители на ДКУ АД.

V. УСТАНОВЯВАНЕ НА НАЛИЧНОСТ И ПЪЛНЕНЕ НА АТМ КАСЕТИ

Чл. 30. (1) Касети с банкноти за АТМ устройства се заявяват от банка-клиент по реда на заявяване на ценни пратки и се получават след осигуряване на необходимите средства по сетълмент сметката на банката при БНБ или след осигуряване на необходимите собствени средства по купюрен строеж, в съответното териториално подразделение на ДКУ.

(2) Всяка касета за АТМ е трайно маркирана предварително от банката по начин, показващ собственика и вида на купюра банкноти, който следва да се зарежда в нея.

(3) (Изм. с Решение № 295/09.02.2015 г. на СД на ДКУ) Всички АТМ касети, приети в ДКУ от банки, се регистрират в ИС на ДКУ и се маркират с баркод с уникална номерация, в който за всяка касета (вкл. касети за отхвърлени банкноти) са кодирани: банка собственик, купюр, тип на устройство за което е предназначена (NCR, WINCOR, DIEBOLD, др.). В случай, че касетите имат брояч и/или инвентарен номер на банката същите се отбелязват при регистрацията в ИС на ДКУ.

(4) (Изм. с Решение № 295/09.02.2015 г. на СД на ДКУ) ДКУ използва за пълнене на касети само нови и годни банкноти, проверени за истинност, съгласно изискванията на Наредба № 18 на БНБ. Когато банкнотите са нови, преди да се поставят в касетите за АТМ задължително се изброяват на машини за второ броене.

(5) (Изм. с Решение № 295/09.02.2015 г. на СД на ДКУ) Всяка касета се зарежда с по две хиляди броя банкноти от указания върху нея купюр.

(6) (Изм. с Решение № 295/09.02.2015 г. на СД на ДКУ) Касетите за АТМ се пълнят с банкноти от комисия, определена със заповед на ръководителя на териториалното поделение на ДКУ.

(7) (Изм. с Решение № 295/09.02.2015 г. на СД на ДКУ) Комисията на ДКУ поставя банкнотите от различните купюри в определените за целта касети. В касетата се поставя бандеролна лента от използваните за пълнене пачки с банкноти. Пълните касети се пломбират от комисията с пломби за еднократна употреба. На касетите за „отхвърлени банкноти“ също се поставят пломби за еднократна употреба. За употребените пломби ДКУ води отчетност и регистър.

(8) (Изм. с Решение № 295/09.02.2015 г. на СД на ДКУ) Когато по вина на служители на ДКУ в касетите за АТМ, определени за даден купюр банкноти се поставят банкноти от друг купюр и това доведе до щета на банката-клиент, ДКУ носи отговорност и изплаща установената щета до три работни дни от датата на установяването ѝ. Изплащане на щетата се извършва на основание констативен протокол.

(9) (Изм. с Решение № 295/09.02.2015 г. на СД на ДКУ) ДКУ предава касетите с банкноти за АТМ на упълномощен представител на банката-клиент на дебаркадер. На упълномощения представител се предават и пломбираните касети за „отхвърлени банкноти“.

Чл. 31. (1) (Изм. с Решение № 188/19.09.2011 г. на СД на ДКУ) Върнатите, след зареждане на АТМ касети с банкноти, касетите за отхвърлени банкноти и банкнотите, намерени като отхвърлени, по ремъци и др. /предварително поставени в PVC прозрачен плик със залепваща лента, с надписан ID номер на АТМ устройството и попълнен адресен етикет на плика/ се предават от вносителя на служителите от ДКУ на дебаркадер.

(2) Всяка касета трябва да бъде надписана от приносителя с ID номера на АТМ устройството, от което се връща.

(3) (Изм. с Решение № 188/19.09.2011 г. на СД на ДКУ) Ако при приемане на касетите комисията на дебаркадер констатира, че са разпломбирани, те се пломбират повторно от вносителя с предоставени от служител на ДКУ пломби за еднократна употреба. Действието се отразява в документа за внасяне. В случай, че при установяване на фактическата стойност се констатира дефицит, той е за сметка на вносителя.

Чл. 32. (1) Приетите в ДКУ касети с банкноти от АТМ се отварят и преглеждат от комисия, определена със заповед на ръководителя на териториалното поделение на ДКУ.

(2) Комисията проверява целостта на касетата от АТМ, целостта на пломбите, сверява номерата на пломбите с тези от регистъра, записани при подготовката на касетите.

(3) Комисията описва намерените във всяка една касета банкноти, като описът съдържа следните реквизити: наименование на банката-клиент; ID № на АТМ устройството, от което са върнати касетите; брой, купюр и обща сума на намерените в касетата банкноти (за всяка касета поотделно), както и донесени пари в PVC прозрачен плик със залепваща лента към съответния АТМ.

(4) Подробен опис по касети и АТМ устройства се изпраща от ДКУ към банката-клиент, собственик на касетите и АТМ устройствата, за вземане на изравнителни операции по сметките на съответните АТМ устройства. В описа, освен данните по ал. 3, може да се включва информация за референтния номер на операцията с БНБ, ако такава е осъществена и служебен номер на пълномощника на клиента.

(5) ДКУ внася в БНБ обработените банкноти от касетите на съответната банка-клиент, за превеждане на стойността им в нейната сетълмент сметка при БНБ.

(6) При обработка на касети за АТМ със собствени пари на банката-клиент, ДКУ подава информацията по ал. 3 по реда и начина, описани в ал. 4.

(7) Не се допуска смесване на банкноти от различни АТМ устройства, преди окончателното равнение на сумите за конкретния АТМ. За всеки АТМ преброяването на

сумите се извършва индивидуално, след което започва обработване на касети от следващото АТМ устройство.

VI. УРЕЖДАНЕ НА РАЗЛИЧИЯ МЕЖДУ ФАКТИЧЕСКИ УСТАНОВЕНАТА И ОБЯВЕНАТА СТОЙНОСТ НА БАНКНОТИ И РАЗМЕННИ МОНЕТИ

Чл. 33. (1) За всички различия, установени в една ценна пратка се съставя акт за различия в ценната пратка, който съдържа минимум следните реквизити:

1. Наименование на адресата и подразделението, срещу което се издава акта;
2. Дата на издаване на акта;
3. Издател на акта – поделението на ДКУ, в което е проверено съдържанието на ценната пратка;
4. Данни за фактически установената и обявената стойност на ценната пратка в брой, купюри, стойност по купюри и обща стойност;
5. Данни за характера (дефицит или излишък) и общата стойност на различията за цялата ценна пратка;
6. Опис на различията по характер и стойност, както и видовете материали, потвърждаващи различията, приложени към акта;
7. Имената и подписите на оправомощените лица, удостоверили различията (комисия от минимум 2 члена).

(2) Актът за различия се съставя в два екземпляра.

(3) Наличието и характера на различията се документира от оправомощените лица, които са установили различията и се удостоверява с техните подписи върху съставения от тях акт.

(4) За всяко различие към Акта за различия в ценна пратка се прилагат всички материали, потвърждаващи наличието и характера му – опаковки (етикети от опаковки), бандеролни ленти, протоколи за различия, протоколи за задържане на банкноти/монети, които пораждат съмнения че са неистински или преправени, разписки за приемане на пакети с повредени банкноти за отложена замяна и др.

Чл. 34. (1) Когато различията е установено от ДКУ в ценна пратка в лева, внесена от поделение на банка-клиент, един екземпляр от Акта за различия заедно с материалите, потвърждаващи различията се изпраща до поделението на банката-клиент или до централата ѝ. Вторият екземпляр от Акта за различия заедно с копия от материалите, доказващи различията се задържа в ДКУ.

(2) Когато различията е установено от ДКУ в ценна пратка на клиент на банка, първият екземпляр се изпраща до централата на банката. С него се изпращат и доказателствените материали. Вторият екземпляр от Акта за различията с копия от доказателствените материали се задържа в ДКУ.

(3) Когато различията е установено от ДКУ в ценна пратка в лева, внесена от клиент различен от банка, която се обработва като „собствени средства“ на клиента, Актът за различия се съставя в два екземпляра. Първият екземпляр от Акта за различия, заедно с материалите, потвърждаващи различията се изпращат до клиента вносител. Вторият екземпляр от Акта за различията с копия от доказателствените материали се задържа в ДКУ.

(4) Когато различията е установено от ДКУ в ценна пратка във валута, внесена от клиент на ДКУ, Актът за различия се съставя в два екземпляра - по един за вносителя и за ДКУ. Актът се предава на клиента заедно с приложените материали. Ако клиентът е поделение на банка документите се изпращат в поделението или в централата на банката. Повредените чуждестранни банкноти се връщат на клиента, оформени в ценна пратка в PVC опаковка, с надлежно надписан адресен етикет. Номерът на PVC опаковката се дописва в експедиционния лист и заедно с Акта за различия в ценна пратка се предава на пълномощника на клиента.

(5) При констатирани от ДКУ различия в ценни пратки с размери по-големи от договорените, задължително веднага се уведомява клиентът-вносител и/или централата на вносителя.

Чл. 35. (1) Когато клиент установи липса в ценна пратка на ДКУ, той трябва да:

1. Предприеме мерки за запазване на условията и обстоятелствата, при които е установено различието;
2. Да уведоми незабавно ДКУ и да не извършва плащания с банкнотите и разменните монети в ценната пратка, докато не получи съгласие от ДКУ за това;
3. ДКУ преценява обосноваността за признаване на различието в неговата ценна пратка, а доказването на различието е отговорност на клиента, който е длъжен да окаже пълно съдействие и да представи документи и информация за установяване на различието.

(2) При признаване на липсата ДКУ я възстановява на клиента в тридневен срок, като превежда сумата по посочена от клиента сметка.

Чл. 36. При установен излишък клиентът превежда сумата по сметка, посочена от ДКУ в тридневен срок.

Чл. 37. (1) Когато при експертна оценка на компетентните служби в БНБ, по реда на Наредба № 18, се установи, че задържаните български банкноти и монети, породили съмнения за неистинност или преправяне са истински, на основание на протокола от техническата експертиза за истинност, БНБ превежда в полза на клиента на ДКУ равностойността на българските банкноти/монети служебно и уведомява ДКУ.

(2) Когато при експертна оценка се установи, че задържаните по реда на Наредба № 18 на БНБ банкноти в чужда валута, породили съмнения за неистинност или преправяне са истински, БНБ връща банкнотите по реда на Наредба № 18 на ДКУ, а ДКУ ги връща на клиента вносител.

(3) Когато при експертна оценка на стойност, определена по реда за отложена замяна на Наредба № 18, се установи, че българските банкноти имат стойност, на основание на протокола за отложена замяна, БНБ превежда в полза на клиента стойността, съгласно оценката в лева.

(4) Таксите, събирани от БНБ във връзка с извършване на експертна оценка по горните алинеи са за сметка на клиента.

Чл. 38. За различията, появили се след проверка на съдържанието на върнати АТМ касети, се анализират причините от двете страни. Банката-клиент извършва проверка за установяване на неминали транзакции. ДКУ прави преглед на видео наблюдението и контролира работата на комисията за проверка на съдържанието на върнатите касети.

VII. ПРИЕМАНЕ/ПРЕДАВАНЕ НА ЦЕННИ ПРАТКИ ЗА/ОТ СЪХРАНЕНИЕ БЕЗ ОБРАБОТКА

Чл. 39. (1) ДКУ приема на съхранение ценни пратки за съхранение без обработка чрез:

а) (Изм. с Решение № 295/09.02.2015 г. на СД на ДКУ) депозитна система нощен трезор;

б) приемане на дебаркадер от комисия на ДКУ.

(2) Приеманите за съхранение ценни пратки се оформят по реда на чл. 17 и Приложение № 1 „Стандарт за опаковане и оформяне на ценни пратки”, и маркирани с надпис „за съхранение”.

(3) (Изм. с Решение № 295/09.02.2015 г. на СД на ДКУ) Приемане/предаване на ценните пратки за и от съхранение се извършва в ДКУ от комисия, определена с писмена заповед на ръководителя на териториалното поделение на ДКУ.

(4) Комисията на ДКУ при получаването/изпращането на ценната пратка сверява номера на плика/чувала от PVC със запис на номера на чувала в документа, придружаващ ценната пратка, или номера на пломбата и отпечатъка от нея, предоставен от клиента.

(5) (Изм. с Решение № 188/19.09.2011 г. на СД на ДКУ) Вносителят, който предава ценните пратки се задължава да записва в документа, придружаващ ценната пратка за съхранение, номера на плика/чувала от PVC, или номера на пломбата.

(6) Клиентът представя на териториалното поделение на ДКУ, където ще се съхраняват неговите ценни пратки, два екземпляра с отпечатащи на пломбите, с които ще се запечатват ценните пратки за съхранение и списък с номерата на пломбите.

(7) При приемане/получаване на ценна пратка за съхранение се попълва електронен "Регистър на ценни пратки", съгласно чл. 1, т. 13.

(8) Комисията на ДКУ може да откаже приемането на ценна пратка на дебаркадер при наличие на нарушена цялост на опаковката, липса на етикет, скъсан, нечетливо написан или зацапан етикет, както и при съмнения за посегателство.

(9) (Изм. с Решение № 295/09.02.2015 г. на СД на ДКУ) При установяване в депозитна система нощен трезор на ценна пратка с нарушена цялост, скъсан, липсващ или некоректно попълнен адресен етикет, комисия на ДКУ съставя констативен протокол, запечатва ценната пратка в нова опаковка по подходящ начин, с оглед запазването ѝ. Ръководителят на териториално поделение на ДКУ уведомява незабавно клиента, който изпраща свои упълномощен представител с инструкции за по-нататъшни действия. При необходимост ръководителят на териториалното поделение определя комисия, която в присъствието на представителя на клиента установява наличността в ценната пратка с нарушена цялост. За намереното в ценната пратка се съставя констативен протокол, който се подписва от представителя на клиента и от комисията, след което ценната пратка се запечатва и връща на клиента.

(10) При системно неспазване на изискванията за оформяне на ценните пратки, предавани за съхранение в ДКУ, Дружеството има право да прекрати приемането на ценни пратки със седемдневно предизвестие.

Чл. 40. (1) ДКУ предава на дебаркадер оставените за съхранение ценни пратки на пълномощника на клиента.

(2) ДКУ предава ценните пратки от съхранение на упълномощен представител на клиента на дебаркадер, след извършване на съответните контролни процедури.

(3) Пълномощникът на клиента може да откаже приемане на ценна пратка при наличие на нарушена цялост на опаковката, скъсан или липсващ етикет, както и при съмнения за посегателство.

(4) При получаване на оставените за съхранение ценни пратки пълномощникът на клиента задължително проверява целостта на ценната пратка, състоянието на етикета и други параметри, след което се подписва в експедиционния лист.

VIII. ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ НА ПРЕДЛАГАНИТЕ УСЛУГИ

Чл. 41. Услугите, които Дружеството предоставя се прилагат в пълния обхват на съпътстващите ги бизнес-процеси, посредством информационна система за основната дейност на ДКУ.

Чл. 42. Информационната система на ДКУ АД:

- се базира на единно управлявана информационно-технологична инфраструктура и гарантира операциите на клиента с БНБ;
- защитено осигурява транзакциите по клиентските наличности и преноса на данни за тях;
- като обща технологична платформа обслужва синхронизирана информация по пълния цикъл от движението на касовите наличности от клиент към трезор и обратно;
- предоставя условия за проследяване на отговорността върху тях;

- осигурява своевременна заверка на клиентската сметка в банката/ките или удовлетворява паричната касова потребност на клиента.

Чл. 43. Като оператор на информационната система, ДКУ поддържа:

- интерфейс, изграждан и развиван от Дружеството по изисквания за свързаност от страна на БНБ;
- интерфейс, изграждан по инициатива на клиента, в съответствие с унифицирано решение за свързаност, за което Дружеството създава условия, предоставя изисквания и развива стандарт за електронен обмен.

IX. ЗАПЛАЩАНЕ НА ИЗВЪРШЕНИТЕ УСЛУГИ

Чл. 44. Клиентите заплащат такси за извършените от ДКУ услуги на база на фактическите им обеми за определен период от време, не по-дълъг от календарен месец, по цени, съгласно Тарифата за таксите, която Дружеството прилага в дейността си. Таксите се заплащат от клиентите на база получена фактура и приложена към нея справка с аналитична информация. Неплащането на издадена фактура е основание за търсене на неустойки, стартиране на процедура по прекратяване на договора и предприемане на други законови мерки.

Чл. 45. (1). Такси от клиенти по тези Общи условия, ДКУ АД събира и при:

1. Приемане и изпълнение на заявки след сроковете по чл. 7
2. Промяна на заявка, подадена по чл.чл.6 и 7
3. Отказ от заявка, подадена по чл.чл. 6 и 7
4. Неявяване на клиент при подадена заявка по реда на чл. 7

(2) Таксите по предходния член включват и разходите на ДКУ за опаковката на ЦП.

Чл. 46. (1) При извършване на услуги се прилага единна Тарифа за таксите към всички клиенти на територията на страната.

(2) Всяка промяна в действащата Тарифа се приема от Съвета на директорите на ДКУ и влиза в сила 30 дни след датата на публикуването ѝ на интернет страницата на Дружеството.

X. УРЕЖДАНЕ НА ОТНОШЕНИЯ ПРИ НАСТЪПИЛИ ВРЕДИ

Чл. 47. (1) Стойността на банкнотите и монетите, собственост на клиенти и оставени за обработка или съхранение в ДКУ, се застраховат от ДКУ. Възстановяването на клиента на стойността на предадените на ДКУ банкноти и монети в случай на погиване, повреждане, унищожаване или отнемане в резултат на престъпление, пожар, природно бедствие и други застрахователни събития, се извършва на база на сключената застрахователна полица.

(2) Възстановяването на стойността на предадените от клиент банкноти и монети на ДКУ се извършва чрез превод по сметка на клиента, до един работен ден от датата на приключване на процедурата за доказване на основанието и размера на дължимата сума пред застрахователя и превеждането на сумите от него по сметка на ДКУ.

Чл. 48. ДКУ не дължи на клиента възстановяване на стойността на погиналите, повредените, унищожените или отнетите банкноти и монети, когато причинените щети са пряка и непосредствена последица от действията или бездействията на клиент или упълномощено от него лице, произтичащи от неизпълнение на задълженията му по тези Общи условия и сключени договори по чл. 2, ал. 3 и ал. 4.

Чл. 49. В случаите когато настъпилата вреда е в резултат на престъпление, клиентът, собственик на парите, предмет на престъплението, е длъжен да предприеме всички необходими действия за сигнализиране на компетентните органи и да им съдейства за

разкриване на последиците от престъплението, независимо от възстановяване на вредата по реда на този раздел.

ХІ. ОБЩИ ПОНЯТИЯ

Чл. 50. За целите на тези Общи условия, употребените в него понятия ще имат следното значение:

„Клиент” - всяко юридическо и физическо лице, ползвател на услугите на Дружеството.

„Ценна пратка” (ЦП) – опаковка или съвкупност от опаковки, съдържащи - български или чуждестранни банкноти и/или монети, касети за АТМ, пломбирани или запечатани по начин, осигуряващ ги срещу неконтролиран достъп до съдържанието им - придружавана с един документ за внасяне/теглене, приемане/предаване.

„АТМ” – устройство за: теглене на пари в брой; плащане на услуги; извършване на преводи между сметки; за справочни и други платежни и не платежни операции.

„Мониторинг и управление на АТМ” - предлагана от Дружеството услуга, която включва осъществяване на едно или няколко от следните действия:

1. Мониторинг на терминални АТМ устройства (следене на наличностите и състоянието на устройствата);
2. Инициране от ДКУ на заявки за зареждане на АТМ устройства при определени параметри, съгласувани с банката собственик;
3. Подготовка (пълнене, пломбиране) и предаване на АТМ касети;
4. Зареждане и операторска поддръжка на АТМ устройства (съвместна услуга с инкасо компания);
5. Техническа поддръжка на АТМ устройства (съвместна услуга с инкасо компания);
6. Приемане и проверка съдържанието на върнати от зареждане АТМ касети.

„Обслужване на парични потоци на клиенти юридически и физически лица по сметки в банки” - услуга за клиенти не банки. Клиентът освен на ДКУ е клиент и на няколко банки. Съобразно договореност с отделните банки, клиентът дава разпореждане до ДКУ да насочва паричните му потоци по негови сметки в банки.

„Обявена стойност на опаковка” – стойност на съдържанието на една опаковка с банкноти или монети, записана върху адресния етикет на опаковката.

„Обявена стойност на ценна пратка” – общата сума от обявената стойност на всички опаковки в ценната пратка.

„Дебаркадер”- обособена зона за приемане и предаване на ценни пратки с банкноти и монети, без възможност за пряк физически контакт между приемащото и предаващото лице.

(Изм. с Решение № 295/09.02.2015 г. на СД на ДКУ, Изм. с Решение № 377/14.05.2018 г. на СД на ДКУ) **„Депозитна система нощен трезор”** – съвкупност от взаимосвързани защитени устройства, осигуряващи сигурно приемане и съхраняване на ценни пратки с банкноти, в извън установеното работно време на дебаркадера..

СТАНДАРТ
ЗА ОПАКОВАНЕ И ОФОРМЯНЕ НА ЦЕННИ ПРАТКИ

Съгласно Чл.17 от Общите условия за обслужване на клиенти на ДКУ АД
(Изм. с Решение № 188/19.09.2011 г. и с Решение № 468/08.09.2021 г. на СД на ДКУ)

I. Стандартни опаковки.

1. За опаковане на банкноти и разменни монети за приемане в ДКУ се използват само стандартен тип опаковки.

2. Стандартните типове опаковки са:

- чувал/плик от PVC материал с двойни шевове, със или без дръжка за носене и цветна залепваща лепенка.
- чувал/торба от плътен текстилен материал с вътрешни шевове, когато тази опаковка е договорена в Договор между ДКУ и клиента.
- кутия осигурена със секретен заключващ механизъм, когато тази опаковка е договорена в Договор между ДКУ и клиента

Стандартните типове опаковки трябва да издържат тежест не по малка от петнадесет килограма, без да се получават разкъсвания по шевовете, повърхността и зоната на осигурителната залепваща лепенка или зоната на прошиване, счупване на материала на кутиите.

3. ДКУ АД не приема и не предава банкноти и разменни монети в опаковки, различни от стандартните.

4. Всяка ценна пратка се оформя и запечатва в стандартен тип опаковка /опаковки/ при спазване на следните изисквания:

- чувалът/пликът от PVC материал е снабден с адресен етикет и се опакова чрез залепване на осигурителната защитна лепенка.
- чувалът/торбата от текстилен материал се опакова чрез прошиване с канап или ласе, изработено от текстилен или синтетичен материал на свободната горна част на опаковката.

Краищата на канапа/ласето се затягат до свиването на горната част на опаковката, омотава се (навива се) и се пристяга в зоната на прошиване и се завързва на възел. Свободните краища на канапа/ласето след възела се прокарават през дупките на етикета от лицевата му страна към обратната страна и се завързва на възел.

Краищата на канапа/ласето се прокарават през отворите на оловна пломба, завързват се на възел и пломбата се притиска с пломбажните клещи.

Канапът/ласето трябва да издържат товаро-разтоварни и транспортни дейности без да се получава нарушаване на целостта му.

- чувалът/торбата от текстилен материал може да е снабден със заключващи механизми, оборудвани с ключ или възможност за пломбиране. Ключ за чувалите/торбите има само в териториалните поделения на ДКУ. Чувалите/торбите трябва да издържат товаро-разтоварни и транспортни дейности без да се получава нарушаване на целостта им. Механизмите трябва да са надеждни и да не позволяват отключване от други лица освен от служители на ДКУ, с предоставения от клиента ключ. Използваните при пломбирането пломби се регистрират при приемане в ДКУ по установения ред.
- кутията със секретен заключващ механизъм трябва да е осигурена с надежден заключващ механизъм и да не позволява отключване от други лица освен от служители на ДКУ, с предоставения от клиента ключ.
Кутията трябва да е осигурена и с осигурителен стикер за еднократна употреба с уникален баркод номер. Номерата на стикерите се регистрират при приемане в ДКУ по установения ред.

5. Съдържанието на всяка опаковка се описва от лицето (лицата) извършило/ли опаковането върху етикет, със следните реквизити:

- адресат - наименование на получателя и подразделението му;
- вид валута - левове, евро, щатски долар, английски паунди, швейцарски франк и т.н.;
- обявено съдържание - брой банкноти /монети по купюри, обща стойност с цифри и думи;
- изпращач - наименование на клиента от чието име е оформена опаковката;
- номер на ценната пратка (в случай, че пратката е съставена от повече от една опаковки);
- номер на опаковката;
- дата на опаковане;
- подпис на лицето /лицата/ извършили опаковането;
- етикетът на приета за съхранение без обработка ценна пратка, може да не съдържа обявена стойност, но задължително съдържа надпис „за съхранение”.

6. Етикетът на опаковките от PVC материал трябва да е отпечатан фабрично върху нея на защитен бял фон или да е отпечатан на самозалепващ се етикет, който е трайно закрепен на опаковката. Етикетът на опаковката от текстилен материал трябва да е отпечатан върху дебел не гланциран картон с два отвора в единия край, който се прикрепя към нея допълнително. На лицевата страна на етикета се изписват посочените в т. 5 реквизити.

7. Етикетът трябва да е надписан пълно, ясно и четливо, без задрасквания, удебелявания, изтривания дописвания и корекции със средство, което не позволява да се изтрива написаното.

8. В ДКУ се приемат само касети за АТМ, отговарящи на следните изисквания:

- стандартни типове касети за АТМ, които са различни модели в зависимост от сертификационния модел на терминалното АТМ устройство;
- касетите трябва да са трайно маркирани със знак на банката, собственик на касетата и вида на купюра банкноти, който следва да се зарежда в нея;
- върху касетите са поставени идентификационни етикети от банката собственик указващи вида на купюра;
- касетите трябва да са запечатани с пломби за еднократна употреба, които имат идентификационен номер;
- всяка върната касета трябва да бъде надписана с ID номера на АТМ устройството, от което се връща.

9. В ДКУ се приемат само опаковки, съдържащи един вид валута.

II. Изисквания за оформяне на ценни пратки с български банкноти и разменни монети от банки или инкасо компании

1. За български банкноти

- ценните пратки оформяни от банка или инкасо компания са в опаковки, съдържащи до 10 000 броя български банкноти, оформени в пачки от един купюр. Опаковката може да съдържа пачки от различни купюри;
- всяка пачка съдържа 100 броя български банкноти от един купюр, подредени еднопосочно;
- (Изм. с Решение № 206/07.02.2012 г. на СД на ДКУ) пачките могат да се оформят в пакети, съдържащи до 10 пачки от един и същи купюр, обвити в термосвиваемо фолио, вакуум опаковка или вързани с ласе, канап, ластик, книжна или полиетиленова лента (бандерол);
- опаковка с банкноти не може да тежи повече от 15 кг.

2. За български разменни монети

- ценните пратки оформяни от банка или инкасо компания са в опаковки, съдържащи до 1 000 броя български разменни монети, оформени в плик/ролка от един купюр. Опаковката може да съдържа пликове/ролки от различни купюри;
- всеки плик/ролка съдържа по 50 или 100 броя български разменни монети;
- Опаковка с разменни монети не може да надвишава 10 кг.

III. Изисквания за оформяне на смесени ценни пратки с български банкноти и разменни монети

1. Смесена е ценна пратка с опаковки от български банкноти и/или разменни монети, които не са разделени по купюри.
2. Когато смесена ценна пратка съдържа наличности от банкноти и/или разменни монети на различни касиери /материално-отговорни лица/ на клиента, наличностите следва да са отделени по подходящ начин като са поставени в отделни прозрачни PVC пликове, книжни пликове, да са вързани с ластик или бандерол или разделени по друг начин, не допускащ смесването им.
3. Смесена опаковка не може да тежи повече от 15 кг.

IV. Изисквания за оформяне на преминали междинна обработка смесени ценни пратки

1. Преминалата междинна обработка при клиент смесена ценна пратка с български банкноти и/или разменни монети отговаря на следните изисквания:
 - една опаковка трябва да съдържа различни купюри български банкноти, ориентирани в една посока, разделени по купюри, оформени в пачки по 100 бр., с изключение на остатъците, които са обособени в една отделна обща пачка;
 - монетите трябва да са опаковани в плик/ролка, съдържащи 50 или 100 броя монети от един купюр, с изключение на остатъците, които са обособени в отделен плик;
 - ценната пратка е оформена на ниво клиент /голям обект на клиента/, а не на ниво касиер;
 - всяка ценна пратка трябва да е съпроводена с вносен документ.
2. Опаковка от смесена ценна пратка, преминала междинна обработка при клиент не може да тежи повече от 15 кг.

V. Изисквания за оформяне на ценна пратка с чуждестранни банкноти и монети.

1. Ценната пратка с чуждестранни банкноти и/или монети съдържа опаковка/и с разделени по купюри наличности от един вид валута и отговаря на следните изисквания:
 - една опаковка може да съдържа различни купюри банкноти, ориентирани в една посока, разделени по купюри;
 - монетите трябва да са разделени по купюри по начин, не допускащ смесването им.
2. Когато ценната пратка съдържа банкноти и/или монети от различни касиери /материално-отговорни лица/ на клиента, наличностите следва да са отделени по подходящ начин като са поставени в отделни прозрачни PVC пликове, книжни пликове, вързани с ластик или бандерол или разделени по друг начин, не допускащ смесването им.
3. Опаковка на ценна пратка с чуждестранни банкноти и монети не може да тежи повече от 15 кг.

VI. Изисквания за оформяне на ценна пратка за съхранение без обработка.

1. Опаковка на ценна пратка за съхранение без обработка следва да е оформена съгласно подписания договор между ДКУ и клиента и да има попълнен адресен етикет съгласно раздел I., т. 5 от този Стандарт.
2. Една опаковка на ценна пратка за съхранение без обработка не може да тежи повече от 15 кг.

КОНСТАТИВЕН ПРОТОКОЛ

за отказ за приемане/предаване на ценна пратка/АТМ касети

Днес Г. В часа

В

наименование на поделението

.....

трите имена и длъжност

в качеството си на:

със знака **X** се отбелязва съответното поле

☐ служител/служители на ДКУ за приемане на ценни пратки с банкноти и монети и АТМ касети

☐ служители на ДКУ за предаване на ценни пратки с банкноти и монети и АТМ касети

☐ вносител / пълномощник на клиента за приемане на ценни пратки с банкноти и монети и на АТМ касети

отказвам да

☐ приема от

☐ предам на

.....

.....

трите имена на вносителя / пълномощника на клиента

.....

наименование на клиента и подразделението

ценна пратка № с реф. №

поради:.....

.....

.....

подробно описание на причините за отказа

СЛУЖИТЕЛ/СЛУЖИТЕЛИ НА ДКУ:

ВНОСИТЕЛ / ПЪЛНОМОЩНИК НА КЛИЕНТА:

1.

.....

2.

подпис

Подпис